

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 60/26

2026 m. balandžio 21 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-155/24 | *Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit ir kt.*

Iš cigarečių su filtru išsiskiriančios kenksmingos medžiagos: jei Sąjungos direktyvoje, skirtoje žmonių sveikatai apsaugoti, daroma nuoroda į tarptautinius standartus, privatus asmuo turi turėti galimybę su jais susipažinti

Nyderlandų fondas, kovojantis už jaunimo rūkymo prevenciją, mano, kad Nyderlanduose vartotojams siūlomos cigaretės neatitinka didžiausių leistinių dervų, nikotino ir anglies monoksido kiekių išsiskiriančiose medžiagose. Šie kiekiai nustatyti Sąjungos direktyvoje, kurioje daroma nuoroda į tarptautiniuose standartuose (ISO) numatytus matavimo metodus. Šie standartai nebuvo paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Savo sprendime Teisingumo Teismas patvirtino, kad fondas turi turėti galimybę patikrinti, ar cigaretės atitinka išsiskiriančių medžiagų kiekius, atsižvelgiant į ISO standartuose, į kuriuos daroma nuoroda direktyvoje, nustatytus matavimo metodus. Ši galimybė susipažinti turi būti laisva, t. y. bendra, veiksminga, nemokama ir nediskriminacinė. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas konstatavo, kad visos šalys iš tikrųjų turėjo galimybę susipažinti su oficialios ir autentiškos šių ISO standartų versijos turiniu. Darytina išvada, jog siekdamas, kad cigaretės su filtru būtų pašalintos iš rinkos, fondas negali remtis kitais matavimo metodais nei tie, kurie nustatyti tuose ISO standartuose, net jei šie standartai nebuvo paskelbti *Europos Sąjungos Oficialiajame leidinyje*.

2018 m. Nyderlandų jaunimo rūkymo prevencijos fondas paprašė Nyderlandų maisto ir vartojimo prekių kontrolės tarnybos (NVWA) užtikrinti, kad cigaretės su filtru Nyderlanduose atitiktų didžiausius leistinus dervų, nikotino ir anglies monoksido kiekius išsiskiriančiose medžiagose. Šie kiekiai yra nustatyti Europos Sąjungos direktyvoje¹.

NVWA atmetus šį prašymą, byla buvo perduota nagrinėti Nyderlandų teismams. 2020 m. Roterdamo apylinkės teismas pateikė Teisingumo Teismui prejudicinius klausimus dėl tam tikrų direktyvos nuostatų. Teisingumo Teismas pateikė atsakymus 2022 m. vasario 22 d. sprendime².

Priėmus šį sprendimą, Roterdamo apylinkės teismas nusprendė, kad ISO standartais, į kuriuos daroma nuoroda Nyderlandų teisėje, negalima remtis prieš fondą ir kad tuose standartuose aprašytas išsiskiriančių medžiagų kiekių matavimo metodas neatitinka direktyvos. Nors Sąjungos teisės aktų leidėjas rėmėsi šiuo metodu, iš tiesų juo nepakankamai atsižvelgiama į aplinkybę, kad rūkantis, vartodamas cigaretę pagal paskirtį, uždegia dalį jos filtro. Dėl šio Roterdamo apylinkės teismo sprendimo buvo pateiktas apeliacinis skundas, jį nagrinėjant Teisingumo Teismui buvo pateikti nauji prejudiciniai klausimai. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui visų pirma kilo klausimas, ar toks rezultatas yra pateisinamas, kai privatus asmuo, siekiantis, kad būtų patikrinta, ar rinkai pateiktos cigaretės atitinka taikytinus standartus, turėjo galimybę susipažinti su atitinkamais ISO standartais.

Savo sprendime Teisingumo Teismas patvirtino, kad fondas, kurio veiklos tikslas, atrodo, atitinka direktyva siekiamą žmogaus sveikatos apsaugos tikslą, turi turėti galimybę patikrinti, ar gaminamos ir rinkai pateikiamos cigaretės atitinka direktyvoje nustatytus išsiskiriančių medžiagų kiekius, atsižvelgiant į matavimo metodus, nustatytus ISO standartuose, į kuriuos daroma nuoroda šioje direktyvoje. **Taigi, laikantis teisinės valstybės principo, toks privatus asmuo turi turėti galimybę laisvai susipažinti su šiais standartais. Tai reiškia, kad ši galimybė susipažinti turi būti bendra, veiksminga, nemokama ir nediskriminacinė.**

Teisingumo Teismas taip pat pažymėjo, kad tiek, kiek Sąjungos teisės aktų leidėjas nustato pareigas, susijusias su tarptautiniais standartais, ir siekia apsaugoti tokius interesus, kaip žmonių sveikata, **būtent Europos Sąjunga turi padengti išlaidas, susijusias su galimybės laisvai susipažinti su oficialia ir autentiška šių standartų versija įgyvendinimu. Tai, be kita ko, apima atvejį, kai tie standartai saugomi intelektualinės nuosavybės teisių.**

Šiuo klausimu Teisingumo Teismas konstatavo, kad visos šalys turėjo galimybę susipažinti su oficialios ir autentiškos ISO standartų, į kuriuos daroma nuoroda šioje byloje nagrinėjamoje direktyvoje, versijos turiniu. Tokiomis aplinkybėmis fondas negali remtis kitais matavimo metodais nei tie, kurie nustatyti tuose ISO standartuose, net jei tie standartai nebuvo paskelbti *Europos Sąjungos Oficialiajame leidinyje*.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka](#), jeigu rengiama, nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

¹ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva 2014/40/ES](#) dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo ir kuria panaikinama Direktyva 2001/37/EB.

² 2022 m. vasario 22 d. Sprendimas *Stichting Rookpreventie Jeugd ir kt.*, [C-160/20](#) (taip pat žr. pranešimą spaudai Nr. [29/22](#)).